

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Με την παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, καλούνται οι ενδιαφερόμενοι (υποψήφιοι δικαιούχοι) να υποβάλλουν τις προτάσεις τους στο πλαίσιο του Μέτρου 41: «Στρατηγική τοπικής ανάπτυξης» στα ακόλουθα υπομέτρα και δράσεις του τοπικού προγράμματος Δωδεκανήσου:

Υπομέτρο	Δράση	Ενδεικτικό Συνολικό κόστος (€)	Ενδεικτική Δημόσια Δαπάνη (Κοινοτική & Εθνική συμμετοχή) (€)
L123	L123α	307.692,30	200.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ L123		307.692,30	200.000,00
L312	L312-1	142.857,14	50.000,00
	L312-3	142.857,14	50.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ L312		285.714,28	100.000,00
L313	L313-8	142.857,14	50.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ L313		142.857,14	50.000,00
L321	L321-2	100.000,00	100.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ L321		100.000,00	100.000,00
L323	L323-1	50.000,00	50.000,00
	L323-2β	66.666,67	50.000,00
	L323-4	50.000,00	50.000,00
	L323-5	128.000,00	96.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ L323		294.666,67	246.000,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		1.130.930,39	696.000,00

Στην αναλυτική περιγραφή των δράσεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα, περιλαμβάνονται ανά δράση:

- ✓ Ο ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ,
- ✓ Ο ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ,
- ✓ Η ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ
- ✓ Η ΜΟΡΦΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ,
- ✓ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ,
- ✓ Η ΕΝΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ,
- ✓ Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ,

- ✓ ΟΙ ΟΡΟΙ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΠΑΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΆΞΟΝΑ 4,
- ✓ ΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΥ ΑΥΤΕΣ ΕΙΝΑΙ ΚΟΙΝΕΣ ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΜΙΑΣ ΔΡΑΣΕΙΣ, ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ, ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ).

Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) κατά 95% και από το Ελληνικό Δημόσιο κατά 5%.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΝΤΑΙ:

ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ 411 «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»

-στο ΥΠΟΜΕΤΡΟ L123 «ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ» η δράση:

ΔΡΑΣΗ L123α: «Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων»

Προϋπολογισμός: 307.692,30€, Δημόσια Δαπάνη: 200.000€
(190.000€ Κοινοτική συμμετοχή και 10.000€ Εθνική συμμετοχή)

Στην περιοχή παρέμβασης αν και τα παραγόμενα αγροτικά προϊόντα χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά λόγω της διατήρησης παραδοσιακών τεχνικών καλλιέργειας και του μικροκλίματος των νησιωτικών περιοχών, η παραγωγή τυποποιημένων και μεταποιημένων προϊόντων παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, τόσο από άποψη όγκου, όσο και προστιθέμενης αξίας. Η εφαρμογή της δράσης θα συμβάλει σημαντικά στη διατήρηση της γεωργικής οικονομικής δραστηριότητας στα νησιά και στην αποφυγή της εξάρτησης της τοπικής οικονομικής δραστηριότητας μόνο από τον τουρισμό.

Μέσω της δράσης θα στηριχθούν οι πολύ μικρές επιχειρήσεις μεταποίησης /εμπορίας γεωργικών προϊόντων φυτικής και ζωικής παραγωγής, που καλύπτονται από το Παράρτημα Ι της Συνθήκης, κατά την έννοια του άρθρου 28 του Καν(ΕΚ) 1698/2005. Με την υιοθέτηση σύγχρονων τεχνολογιών εφαρμογής, επιδιώκεται να βελτιωθεί η ποιότητα, οι συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας των προϊόντων και να ενισχυθεί η προστιθέμενη αξία. Ενδεικτικοί τομείς που μπορούν να ενισχυθούν είναι: του γάλακτος(μικρά τυροκομεία), του μελιού (νέα τυποποιητήρια), των ελαιούχων προϊόντων (ιδρύσεις ελαιοτριβείων από βιολογική πρώτη ύλη), του οίνου (ίδρυση στα νησιά), μονάδες παραγωγής μαρμελάδων και γλυκών κουταλιού, μονάδες επεξεργασίας επιτραπέζιας ελιάς.

Ανώτερο συνολικό κόστος ανά επένδυση 500.000 €

Το ποσοστό της ενίσχυσης ανέρχεται σε **65%** του επιλέξιμου προϋπολογισμού.

Δικαιούχοι είναι: Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της επιτροπής.

Περιοχή εφαρμογής: Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης

ΟΡΟΙ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΠΑΑ και στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την εφαρμογή του Άξονα 4 (401/2010 Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων), όπως ισχύει κάθε φορά:

- Ενισχύονται επενδύσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του υπομέτρου 123^α, όπως αυτοί καθορίζονται στο ΠΑΑ,
- Η ενίσχυση παρέχεται σε περιπτώσεις όπου τόσο οι πρώτες ύλες, όσο και το αποτέλεσμα της επεξεργασίας τους αποτελούν προϊόν που καλύπτεται από το Παράρτημα 1 της Συνθήκης
- Δεν παρέχεται στήριξη σε επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας αστικού δικαίου και της κοινοπραξίας

Αποκλείεται η ενίσχυση:

- α)** επενδύσεων για τη μεταποίηση ή την εμπορία προϊόντων που προέρχονται από χώρες εκτός Ε.Ε
- β)** επενδύσεων παρασκευής και εμπορίας προϊόντων απομίμησης ή υποκατάστασης του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, καθώς και του μελιού.
- γ)** επενδύσεων στο επίπεδο του λιανικού εμπορίου
- δ)** επενδύσεων που αφορούν γενετικά τροποποιημένα προϊόντα
- ε)** επενδύσεων οι οποίες έχουν ενισχυθεί ή προβλέπεται η ενίσχυσή τους στα πλαίσια των ΚΟΑ

Οι επενδύσεις που εντάσσονται στο παρόν υπομέτρο δεν μπορούν να ενισχυθούν για το ίδιο ή συμπληρωματικά φυσικό αντικείμενο και από το μέτρο 123 του Άξονα 1 του ΠΑΑ.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που οι προτάσεις των δυνητικών δικαιούχων προβλέπουν βελτίωση υποδομής των επιχειρήσεων που

εντάσσονται στις δράσεις του υπομέτρου για τη **χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** (π.χ φωτοβολταικά, αξιοποίηση γεωθερμίας, βιομάζας) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης, θα τύχουν σχετικής βαθμολόγησης κατά την αξιολόγησή τους.

ΤΟΜΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ L123α:

1. ΤΟΜΕΑΣ: ΚΡΕΑΣ

Δράση 1.3.: Εκσυγχρονισμός, επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων, μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης κρέατος και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων.

Δράση 1.4.: Ίδρυση μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης κρέατος θηραματικών ειδών και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων σε περιπτώσεις καθετοποίησης της παραγωγής.

Δράση 1.5.: Ίδρυση μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης κρέατος και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων, σε περιοχές όπου δεν υπάρχει επαρκής υποδομή, με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας.

Δράση 1.6.: Εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση, χωρίς αύξηση δυναμικότητας, με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής προϊόντων με βάση το κρέας (αλλαντοποιεία – κονσέρβες κ.λπ.).

Δράση 1.9: Προμήθεια κινητών (αυτοκινήτων) ψυγείων και ίδρυση μικρών εγκαταστάσεων ψυκτικών θαλάμων στα μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους για τη μεταφορά και συντήρηση ευπαθών και νωπών προϊόντων (κρέας και λοιπά προϊόντα κρέατος) με σκοπό την χονδρεμπορία των προϊόντων.

2. ΤΟΜΕΑΣ: ΓΑΛΑ

Δράση 2.1: Ίδρυση - επέκταση τυροκομείων εφόσον κρίνεται απαραίτητο λόγω επάρκειας γάλακτος.

Δράση 2.2.: Εκσυγχρονισμός τυροκομείων με ή χωρίς μετεγκατάσταση ώστε να τηρούνται οι βασικοί όροι υγιεινής και να προωθηθούν τα ποιοτικά προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ της χώρας.

Δράση 2.4.: Ίδρυση μικρών μονάδων παραγωγής γιαούρτης και λοιπών ζυμούμενων προϊόντων γάλακτος.

Δράση 2.5.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής γιαούρτης και λοιπών ζυμούμενων προϊόντων γάλακτος.

Δράση 2.6.: Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός – επέκταση, μονάδων αξιοποίησης παραπροϊόντων (τυρόγαλα), που στοχεύουν στη βελτίωση του περιβάλλοντος.

3. ΤΟΜΕΑΣ: ΑΥΓΑ – ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ

3.1.ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΑΥΓΑ

Δράση 3.1.1.: Ίδρυση μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών.

Δράση 3.1.2.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών.

Δράση 3.1.3: Ίδρυση μονάδων επεξεργασίας αυγών για παραγωγή νέων προϊόντων με βάση τα αυγά.

Δράση 3.1.4: Ίδρυση μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών και προϊόντων που τυποποιούνται με βάση αναγνωρισμένες προδιαγραφές ή πρότυπα (ειδικές εκτροφές, βιολογικά κ.λπ.) στα πλαίσια καθετοποίησης των μονάδων.

4. ΤΟΜΕΑΣ: ΔΙΑΦΟΡΑ ΖΩΑ

ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΜΕΛΙ

Δράση 4.1.: Εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων τυποποίησης – επεξεργασίας – μεταποίησης - συσκευασία μελιού.

Δράση 4.2.: Ίδρυση μικρών μονάδων τυποποίησης – συσκευασίας μελιού μόνο σε ορεινές – νησιωτικές περιοχές, με προτεραιότητα στις μονάδες τυποποίησης – επεξεργασίας – μεταποίησης βιολογικού μελιού.

Δράση 4.3.: Ίδρυση, εκσυγχρονισμός – επέκταση - μετεγκατάσταση μονάδων για παραγωγή σακχαρωδών προϊόντων με βάση το μέλι, snacks κλπ.

Στον υποτομέα του μελιού καμία από τις ανωτέρω δράσεις δεν εμπίπτει στα πεδία επιλεξιμότητας του Καν. 797/2004.

5. ΤΟΜΕΑΣ :ΔΙΑΦΟΡΑ ΖΩΑ

ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΑ – ΑΛΛΑ ΕΙΔΗ

Δράση 5.1.: Ίδρυση – επέκταση σύγχρονων μονάδων αναπλήνισης κουκουλιών.

Δράση 5.2.: Εκσυγχρονισμός, βελτίωση υφισταμένων μονάδων αναπλήνισης κουκουλιών.

Δράση 5.3.: Ίδρυση– επέκταση μονάδων μεταποίησης σαλιγκαριών.

Δράση 5.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων μεταποίησης σαλιγκαριών.

6. ΤΟΜΕΑΣ: ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ

Δράση 6.1.: Εκσυγχρονισμός καθέτων αποθηκευτικών χώρων δημητριακών και με εγκαταστάσεις αερισμού ή με ψυχρό αέρα.

Δράση 6.2.: Εκσυγχρονισμός – βελτίωση οριζοντίων παλαιών αποθηκών.

Δράση 6.3.: Ίδρυση ξηραντηρίων δημητριακών.

Δράση 6.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων ξηραντηρίων δημητριακών.

Δράση 6.5.: Συμπλήρωση – εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας υφισταμένων αποθηκευτικών εγκαταστάσεων ρυζιού με τοποθέτηση συστημάτων προκαθορισμού ξήρανσης & ψύξης.

Δράση 6.6.: Ίδρυση νέων μονάδων αποφλοίωσης - επεξεργασίας – τυποποίησης ρυζιού.

Δράση 6.7.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων αποφλοίωσης ρυζιού με εξοπλισμό λείανσης, χρωματοδιαλογής και υγροθερμικής επεξεργασίας και τυποποίησης – συσκευασίας με ή χωρίς μετεγκατάσταση.

Δράση 6.8.: Ίδρυση silos σε κόμβους σύγχρονων διαμετακομιστικών κέντρων.

Δράση 6.9.: Ίδρυση οριζοντίων αποθηκών σε νησιωτικές ή ορεινές περιοχές.

7. ΤΟΜΕΑΣ: ΕΛΑΙΟΥΧΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

A) Ελαιόλαδο

Δράση 7.1.: Ελαιοτριβεία

- Εκσυγχρονισμός, με ή χωρίς μετεγκατάσταση ελαιοτριβείων χωρίς αύξηση δυναμικότητας με προτεραιότητα σε αυτά που επεξεργάζονται βιολογική πρώτη ύλη.
- Συγχωνεύσεις ελαιοτριβείων με δυναμικότητα ανάλογη των συγχωνευθέντων.
- Ιδρύσεις ελαιοτριβείων αποκλειστικά και μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές από βιολογική πρώτη ύλη.

Δράση 7.2.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση τυποποιητηρίων - συσκευαστηρίων ελαιολάδου, χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

Δράση 7.3.: Ιδρύσεις – επεκτάσεις τυποποιητηρίων ελαιολάδου για την παραγωγή επώνυμων ποιοτικών, εμπορεύσιμων συσκευασιών, με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας του προϊόντος.

Δράση 7.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ραφιναριών ελαιολάδου χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

B) Άλλα Έλαια

Δράση 7.5: Ίδρυση – επέκταση – Εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας με ή χωρίς μετεγκατάσταση σπορελαιουργείων και βιομηχανιών σπορελαιουργίας.

8. ΤΟΜΕΑΣ: ΟΙΝΟΣ

Δράση 8.1.: Εκσυγχρονισμός οινοποιείων με ή χωρίς μετεγκατάσταση χωρίς αύξηση της δυναμικότητας, για παραγωγή οίνων ποιότητας.

Δράση 8.2.: Συγχώνευση οινοποιείων με παράλληλο εκσυγχρονισμό (κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού) για βελτίωση της ποιότητας και μείωση του κόστους παραγωγής, χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

Δράση 8.3.: Ίδρυση νέων οινοποιείων σύγχρονης τεχνολογίας:

- σε περιπτώσεις εξυπηρέτησης της τοπικής παραγωγής σε ορεινές και νησιώτικες περιοχές

- μονάδων παραγωγής οίνων από προϊόντα της βιολογικής αμπελοργίας [Καν.(ΕΟΚ) 2092/91] και συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης.

Δράση 8.4: Προσθήκη, εκσυγχρονισμός, επέκταση γραμμής εμφιάλωσης οίνου σε οινοποιεία για την κάλυψη των αναγκών εμφιάλωσης της παραγωγής τους.

9. ΤΟΜΕΑΣ: ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΑ

I. Στο επίπεδο της εμπορίας

Δράση 9.1.: Ίδρυση μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης νωπών οπωροκηπευτικών, πατάτας, σύκων, οσπρίων και ξηρών καρπών.

Δράση 9.2.: Ίδρυση εγκαταστάσεων στατικών ψυγείων και κατασκευή μικρής δυναμικότητας συσκευαστηρίων κηπευτικών με δυνατότητα προμήθειας κινητών (αυτοκινήτων) ψυγείων μόνο στα νησιωτικές περιοχές (πλην Κρήτης και Εύβοιας).

Δράση 9.3.: Εκσυγχρονισμοί ή /και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης νωπών οπωροκηπευτικών, πατάτας, σύκων, οσπρίων και ξηρών καρπών.

II. Στο επίπεδο της μεταποίησης

Δράση 9.7.: Μεταποίηση Βιομηχανικής τομάτας

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων, κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- την παραγωγή νέων προϊόντων

χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

Δράση 9.8.: Μεταποίηση φρούτων (ροδάκινα, βερίκοκα, αχλάδια, μήλα, δαμάσκηνα κ.λπ.)

α) Κονσερβοποιεία – Χυμοί φρούτων – Αποξηραμένα φρούτα

- Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση υφισταμένων μονάδων κονσερβοποίησης οπωροκηπευτικών,

βιομηχανικών ροδακίνων και αχλαδιών, λοιπών φρούτων και λαχανικών κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.
- Ίδρυση νέων μονάδων μεταποίησης (κονσερβοποίησης) οπωροκηπευτικών (πλην βιομηχανικής τομάτας), βιομηχανικών ροδακίνων και αχλαδιών, λοιπών φρούτων και λαχανικών.

β) Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/ και επέκταση υφισταμένων μονάδων χυμοποίησης, κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.

γ) Ίδρυση νέων μονάδων χυμοποίησης οπωρών (πλην των εσπεριδοειδών) σύγχρονης τεχνολογίας.

δ) Αποξηραμένων φρούτων

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση μονάδων αποξήρανσης φρούτων (δαμάσκηνα, βερίκοκα κ.λπ.).

ε) Ίδρυση – εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής μαρμελάδων και γλυκών κουταλιού.

στ) Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων, χυμοποίησης εσπεριδοειδών κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- τις ψυκτικές εγκαταστάσεις,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.

Δράση 9.9.: Μεταποίηση λαχανικών

α) Ίδρυση νέων μονάδων παραγωγής τουρσιών και ψητών λαχανικών, εκσυγχρονισμός και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων, κυρίως όσον αφορά :

- στη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών και
- στην παραγωγή νέων προϊόντων

β) Ίδρυση νέων μονάδων ή εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων για την παραγωγή χυμών λαχανικών κύβων ή μιγμάτων αυτών σε ασηπτική συσκευασία.

Δράση 9.10.: Επενδύσεις εγκατάστασης βιολογικού καθαρισμού και αξιοποίησης υπολειμμάτων των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών του τομέα μεταποίησης οπωροκηπευτικών για την παραγωγή λιπασμάτων ή/ και ζωοτροφών.

Δράση 9.11.: Μεταποίηση ξηρών καρπών

Ίδρυση νέων μονάδων, εκσυγχρονισμός και επέκταση ή και μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων για παραγωγή προϊόντων πάστας, νιφάδων πραλίνας, παστελιών, snacks κ.λπ.

Δράση 9.12.: Μεταποίηση σύκων - σταφίδων

α) Εκσυγχρονισμός και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων.

β) Ίδρυση νέων μονάδων μεταποίησης – αποξηράνσης σύκων και σταφίδων.

III. Στον τομέα των μονάδων επεξεργασίας επιτραπέζιων ελαιών

Δράση 9.13.: Εκσυγχρονισμός των μονάδων επεξεργασίας βρωσίμων ελαιών, χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

Δράση 9.14.: Ίδρυση – επέκταση μονάδων μόνο για γραμμές συσκευασίας καταναλωτή και γραμμές παραγωγής νέων προϊόντων.

Δράση 9.15.: Μετεγκαταστάσεις που αφορούν την μεταφορά μονάδων από τις αστικές περιοχές, για λόγους που σχετίζονται με τη ρύπανση χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

IV. Στον τομέα των Γεωμήλων

Δράση 9.16.: Ίδρύσεις νέων μονάδων, εκσυγχρονισμός – επέκταση, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, συμπλήρωση υφισταμένων μονάδων, ή προσθήκη γραμμών σε υφιστάμενες μονάδες μεταποίησης γεωμήλων με προορισμό την παραγωγή νέων προϊόντων όπως:

- προτηγανισμένης / κατεψυγμένης πατάτας,
- τσιπς ή σνακς πατάτας κ.λπ.
- άλλα νέα προϊόντα

Έργα του Τομέα οπωροκηπευτικών που υποβάλλονται από αναγνωρισμένες ή προαναγνωρισμένες από τη Δ/ση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής Ομάδες Παραγωγών (Συνεταιρισμοί, ΕΑΣ, καθώς και Εταιρείες που έχουν αναγνωρισμένη Ομάδα Παραγωγών), είναι επιλέξιμα μόνο για τα μικρά Νησιά του Αιγαίου και Ιονίου (μέχρι 3.100 κατοίκους).

10. ΤΟΜΕΑΣ : ΑΝΘΗ

Δράση 10.1.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων μεταποίησης ή εκσυγχρονισμός ή επέκταση υφισταμένων μονάδων.

α) Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός και επέκταση τυποποιημένων δρεπτών ανθέων και γλαστρικών.

β) Ίδρυση ξηραντηρίων ανθέων.

Δράση 10.2.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων εμπορίας (νέες αναγορές – κέντρα διανομής) από συλλογικούς φορείς ανθοπαραγωγών.

12. ΤΟΜΕΑΣ: ΣΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Δράση 12.1.: Ίδρυση – επέκταση μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού.

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού.

13. ΤΟΜΕΑΣ: ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ & ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ

Δράση13.1.: Ίδρυση – επέκταση μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.

Δράση13.2.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.

ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΝΩΤΕΡΩ ΤΟΜΕΙΣ:

Ως προϊόντα ποιότητας είναι αυτά που καθορίζονται από τους Καν.(ΕΟΚ) 2092/91, 2081/92, 2082/92 και Καν.(ΕΚ) 1804/99, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται, καθώς και αυτά που καθορίζονται από την Εθνική Νομοθεσία και πιστοποιούνται κατάλληλα.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ L123α

1. Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.
2. Κατασκευή ή βελτίωση ακινήτων.
3. Προμήθεια και εγκατάσταση νέου μηχανολογικού εξοπλισμού συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού πληροφορικής και του εξοπλισμού των εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της μονάδας.
4. Εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού όχι ως μεμονωμένη δράση αλλά ως τμήμα της συνολικής επένδυσης.
5. Αγορά καινούργιων οχημάτων – ισοθερμικών βυτίων, αναγκαίων για τη μεταφορά του γάλακτος προς το χώρο τυποποίησης – μεταποίησης, περονοφόρα, ανυψωτικά κλπ για την κάλυψη εσωτερικών αναγκών της επιχείρησης, καθώς και αγορά καινούργιων οχημάτων ψυγείων μόνο για τα νησιά του Αιγαίου.
6. Γενικά έξοδα όπως αμοιβές μηχανικών και συμβούλων λοιπές δαπάνες έκδοσης άδειας δόμησης, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας, δαπάνες για τη δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, επισήμανση) και άδειες πέραν των παραπάνω δαπανών και **μέχρι ορίου 10% του συνόλου του προϋπολογισμού**
7. Δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μελέτης-εγκατάστασης συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικών σημάτων (συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για την εκπαίδευση του προσωπικού), καθώς επίσης και δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους σε αναγνωρισμένους, από τα αρμόδια εθνικά όργανα, οργανισμούς πιστοποίησης για την αρχική πιστοποίηση των συστημάτων αυτών.
8. Αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, επίπλων γραφείου και εξοπλισμού για σύνδεση με ευρυζωνικές υποδομές διαδικτύου, δικτύων ενδοεπικοινωνίας και ηλεκτρονικών υπολογιστών και συστημάτων ασφαλείας των εγκαταστάσεων.
9. Κατασκευή κατοικίας φύλαξης των εγκαταστάσεων μέχρι του ποσού των €50.000.

Διευκρινίζεται ότι η άδεια ανέγερσης των κτιρίων, οι αμοιβές των μηχανικών και αρχιτεκτόνων για τις μελέτες, καθώς και οι εδαφοτεχνικές μελέτες είναι επιλέξιμες και δύνανται να ενισχύονται.

ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ L123α

1. Αγορά οικοπέδου.
2. Αγορά ή απόκτηση κτιριακών εγκαταστάσεων, ανεξάρτητα αν πρόκειται για παλιές ή καινούργιες και την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.
3. Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεδόμενα με την εκτέλεση της πράξης (π.χ. προσωρινό υπόστεγο για τη φύλαξη υλικών, κ.λπ.).
4. Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του δικαιούχου της επένδυσης.
5. Εξοπλισμό αναψυχής (τηλεοράσεις, video, κ.λπ.).
6. Αγορά οχημάτων εν γένει εκτός των ειδικών και αναγκαίων όπως αναφέρονται στο σημείο 5 των επιλέξιμων δαπανών.
7. Λοιπός εξοπλισμός γραφείων (αριθμομηχανές, κ.λπ.) εκτός των αναφερομένων στο σημείο 8 των επιλέξιμων δαπανών .
8. Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους.
9. Μη φυσικές επενδύσεις συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών επιβαρύνσεων κάθε είδους σε βάρος των δικαιούχων.
10. Εκπαίδευση προσωπικού εκτός των αναφερομένων στο σημείο 7 των επιλέξιμων δαπανών .
11. Η ασφάλιση του μηχανολογικού εξοπλισμού
12. Αποζημιώσεις που πληρώνονται από τους δικαιούχους σε τρίτους για απαλλοτριώσεις, εκκρεμότητες κ.λπ.
13. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 71, παρ.3(α) του Καν (ΕΚ) 1698/2005, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
14. Έργα συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού.
15. Αγορά μεταχειρισμένων μηχανημάτων και εξοπλισμού.

16.Εργασίες πράσινου (δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, κ.λπ.) καθώς και έργα διακόσμησης.

17.Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας πέραν των απολύτως αναγκαίων για την εξυπηρέτηση της μονάδας.

18.Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από το δικαιούχο στο προσωπικό του, εκτός αν αυτό προσλαμβάνεται ειδικά για να εργαστεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή της.

19.Γενικά έξοδα **άνω του 10%** επί του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών.

20.Δαπάνες που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας σε τομείς όπου υπάρχει περιορισμός στην παραγωγή από τις ΚΟΑ γεωργικών προϊόντων.

21.Δαπάνες που αφορούν την απλή αντικατάσταση.

22.Δαπάνες για τον καθαρισμό της αρχικής θέσης σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης και κόστος αποξήλωσης και μεταφοράς του παλαιού εξοπλισμού ή μέρος αυτού στη νέα θέση.

ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ 413 «ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ / ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ»

-στο ΥΠΟΜΕΤΡΟ L312 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» οι δράσεις:

ΔΡΑΣΗ L312-1: «Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων»

Προϋπολογισμός: 142.857,14€, Δημόσια Δαπάνη :50.000€ (47.500€ Κοινοτική συμμετοχή και 2.500€ Εθνική συμμετοχή)

Η ίδρυση και ο εκσυγχρονισμός βιοτεχνικών μονάδων, δίνει τη δυνατότητα ανάπτυξης και διαφοροποίησης της τοπικής παραγωγικής διάρθρωσης στην περιοχή παρέμβασης, μειώνοντας την εξάρτηση της τοπικής οικονομίας από τον τουρισμό. Μέσω της δράσης θα ενισχυθούν οι μικρές βιοτεχνικές και οικοτεχνικές επιχειρήσεις (βιοτεχνίες ξύλου, υφαντών, χειροτεχνημάτων, καλλιτεχνημάτων και διαφόρων άλλων ειδών λαϊκής τέχνης, κεραμοποιία, караβομαραγκοί κ.α) για να ενσωματώσουν νέες καινοτόμες επιχειρηματικές και τεχνολογικές παραμέτρους.

Το ανώτατο συνολικό κόστος ανά επένδυση ανέρχεται σε 300.000€.

Το ποσοστό της ενίσχυσης ανέρχεται σε 35% του επιλέξιμου προϋπολογισμού.

Δικαιούχοι είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου L311, που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/EK και τον Καν. (ΕΚ) 800/2008.

Περιοχή εφαρμογής: το σύνολο της περιοχής παρέμβασης

ΔΡΑΣΗ L312-3: «Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α΄ μεταποίηση»

Προϋπολογισμός: 142.857,14€, Δημόσια Δαπάνη:50.000€ (47.500€ Κοινοτική συμμετοχή και 2.500€ Εθνική συμμετοχή)

Στην περιοχή παρέμβασης, η ίδρυση και ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση, θα συμβάλλει κυρίως στη διατήρηση των παραδοσιακών προϊόντων της Δωδεκανησιακής διατροφής. Θα ενισχυθούν επιχειρήσεις που παράγουν παραδοσιακά προϊόντα όπως για παράδειγμα εργαστήρια παραγωγής παραδοσιακών ζυμαρικών, παραδοσιακά γλυκά, λουκουμάδες, πίτες, αρτοποιήματα, παραδοσιακές κουλούρες, παξιμάδια κ.α.

Το ανώτατο συνολικό κόστος ανά επένδυση ανέρχεται σε 300.000€.

Το ποσοστό της ενίσχυσης ανέρχεται σε **35%** του επιλέξιμου προϋπολογισμού.

Δικαιούχοι είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου L 311, που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και τον Καν. (ΕΚ) 800/2008.

Περιοχή εφαρμογής: το σύνολο της περιοχής παρέμβασης

ΟΡΟΙ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ L312

- Κατά την εφαρμογή όλων των δράσεων του υπομέτρου, θα τηρηθούν οι όροι, περιορισμοί και προϋποθέσεις του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή του Άξονα 4 του Π.Α.Α (401/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων), όπως ισχύει κάθε φορά.

- Στη περίπτωση που οι προτάσεις των δυνητικών δικαιούχων προβλέπουν βελτίωση των επιχειρήσεων που εντάσσονται στις δράσεις του υπομέτρου για τη **χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** (π.χ φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση γεωθερμίας, βιομάζας) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης, θα τύχουν σχετικής βαθμολόγησης κατά την αξιολόγησή τους.

- Στο παρόν υπομέτρο δεν περιλαμβάνονται ενέργειες που καλύπτονται στο πλαίσιο του υπομέτρου L123α «αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων» και του μέτρου 123 του Άξονα 1 του Π.Α.Α

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ L312

Για τις δράσεις: L312-1, L312-3

1. Δαπάνες κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως δαπάνες οικοδομικών, υδραυλικών και ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, θέρμανσης κ.λπ.

2. Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας της επιχείρησης, όπως ισοπεδώσεις, διαμορφώσεις, συνδέσεις με δίκτυα κοινής ωφέλειας, περιφράξεις, φωτισμός, φυτεύσεις, κ.λπ.

3. Δαπάνες αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών, μέχρι την αγοραστική του αξία. Περιλαμβάνονται οι δαπάνες μεταφοράς και εγκατάστασης.

4. Δαπάνες αγοράς λοιπού εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία της επιχείρησης

5. Γενικές δαπάνες συνδεόμενες με τα ανωτέρω όπως, αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες έκδοσης των απαραίτητων αδειών, όπως οικοδομική άδεια, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας και οικονομοτεχνικές μελέτες για την εγκατάσταση ΑΠΕ κ.λπ. Οι ανωτέρω δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το **12%** του συνολικού κόστους της επένδυσης.

6. Δαπάνες προβολής και προώθησης, όπως η έκδοση διαφημιστικών φυλλαδίων, η αξιοποίηση του διαδικτύου και με ποσοστό μέχρι **5%** του συνολικού κόστους.

7. Δαπάνες αγοράς ειδικών επαγγελματικών μέσων μεταφοράς προϊόντων και πρώτων υλών εντός της επιχείρησης (ανυψωτικά μηχανήματα κλπ), στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη από το είδος της επένδυσης.

8. Δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μελέτης-εγκατάστασης συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικών σημάτων, καθώς επίσης και δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους σε αναγνωρισμένους οργανισμούς πιστοποίησης για την αρχική πιστοποίηση των συστημάτων αυτών και σε ποσοστό μέχρι **3%** του συνολικού κόστους.

-στο **ΥΠΟΜΕΤΡΟ L313** «ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ», στις «**ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ**» η δράση :

ΔΡΑΣΗ L313-8: «Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου (εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, χώροι γευσιγνωσίας)»

Προϋπολογισμός: 142.857,14€, Δημόσια Δαπάνη: 50.000€ (47.500€ Κοινοτική συμμετοχή και 2.500€ Εθνική συμμετοχή).

Στην περιοχή παρέμβασης υπάρχει χαμηλή αξιοποίηση του κλάδου του εναλλακτικού τουρισμού, ενώ υπάρχουν δυνατότητες ανάπτυξής του. Μέσω της δράσης επιδιώκεται η αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών, ώστε να απομακρυνθεί η απειλή μεταφοράς και επέκτασης του παραδοσιακού (μαζικού) τουριστικού παραδείγματος, στα μικρότερα νησιά και την δωδεκανησιακή ενδοχώρα. Δραστηριότητες τουρισμού που μπορούν να αναπτυχθούν και να αναδείξουν περιοχές ή ολόκληρα νησιά ως προορισμούς για περιόδους και πέραν του καλοκαιριού είναι: κατασκηνωτικός, αθλητικός, ποδηλατικός, φυσιολατρικός, ιαματικός, καταδυτικός, ιππασίας, τοξοβολίας, θεραπευτικός, αλιευτικός.

Το ανώτατο συνολικό κόστος ανά επένδυση ανέρχεται σε 300.000€.

Το ποσοστό της ενίσχυσης ανέρχεται σε **35%** του επιλέξιμου προϋπολογισμού.

Δικαιούχοι είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου L311, που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις πολύ μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και τον Καν. (ΕΚ) 800/2008.

Περιοχή εφαρμογής: το σύνολο της περιοχής παρέμβασης.

ΟΡΟΙ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

-Κατά την εφαρμογή της δράσης, θα τηρηθούν οι όροι και περιορισμοί του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή του Άξονα 4 του Π.Α.Α, (401/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας,

Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων), όπως ισχύει κάθε φορά .

- Στη περίπτωση που οι προτάσεις των δυνητικών δικαιούχων προβλέπουν βελτίωση των επιχειρήσεων που εντάσσονται στη δράση του υπομέτρου για τη **χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** (π.χ φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση γεωθερμίας, βιομάζας) με σκοπό την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης, θα τύχουν σχετικής βαθμολόγησης κατά την αξιολόγησή τους.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ L313

1. Δαπάνες κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως δαπάνες οικοδομικών, υδραυλικών και ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, θέρμανσης κ.λπ.

2. Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας της επιχείρησης, όπως ισοπεδώσεις, διαμορφώσεις, συνδέσεις με δίκτυα κοινής ωφέλειας, περιφράξεις, φωτισμός, φυτεύσεις, κ.λπ.

3. Δαπάνες αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών, μέχρι την αγοραστική του αξία. Περιλαμβάνονται οι δαπάνες μεταφοράς και εγκατάστασης.

4. Δαπάνες αγοράς λοιπού εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία της επιχείρησης συμπεριλαμβανομένης της αγοράς παραδοσιακών ξύλινων σκαφών, λοιπών σκαφών μόνο για τις περιπτώσεις επιχειρήσεων καταδυτικού τουρισμού, καθώς και δαπάνες για την αγορά αλόγων για δραστηριότητες περιήγησης.

5. Δαπάνες αγοράς οχημάτων για τις επιχειρήσεις εναλλακτικού τουρισμού με σκοπό τη μεταφορά ειδικού εξοπλισμού και εφόσον τεκμηριώνεται πλήρως η αναγκαιότητά τους.

6. Γενικές δαπάνες συνδεόμενες με τα ανωτέρω όπως, αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες έκδοσης των απαραίτητων αδειών, όπως οικοδομική άδεια, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας και οικονομοτεχνικές μελέτες για την εγκατάσταση ΑΠΕ κ.λπ. Οι ανωτέρω δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το **12%** του συνολικού κόστους της επένδυσης.

7. Δαπάνες προβολής και προώθησης, όπως η έκδοση διαφημιστικών φυλλαδίων, η αξιοποίηση του διαδικτύου και με ποσοστό μέχρι **5%** του συνολικού κόστους.

8. Δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μελέτης-εγκατάστασης συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικών σημάτων, καθώς επίσης και δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους σε αναγνωρισμένους οργανισμούς πιστοποίησης για την αρχική πιστοποίηση των συστημάτων αυτών και σε ποσοστό μέχρι **3%** του συνολικού κόστους.

-στο **ΥΠΟΜΕΤΡΟ L 321 «ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ»** η δράση :

ΔΡΑΣΗ L321-2: «Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης όπως κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία, κλπ»

Προϋπολογισμός: 100.000€, Δημόσια Δαπάνη: **100.000€** (95.000€ Κοινοτική συμμετοχή και 5.000€ Εθνική συμμετοχή)

Στα απομονωμένα νησιά και χωριά της περιοχής παρέμβασης υπάρχει σημαντικό έλλειμμα σε υποδομές άσκησης δραστηριοτήτων (πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών, δραστηριοτήτων κοινωνικής προστασίας κλπ). Μέσα από το τοπικό πρόγραμμα δίνεται η ευκαιρία να δημιουργηθούν ή να αναβιώσουν χώροι που θα λειτουργήσουν ως εστίες πολιτισμού και διατήρησης της παράδοσης και θα συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης και στην άρση της τάσης εγκατάλειψής της.

Δικαιούχοι: ΟΤΑ α΄ βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα, Επιμελητήρια με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημοσίου χαρακτήρα, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα.

Το ανώτατο συνολικό κόστος ανά επένδυση ανέρχεται σε 300.000€.

Το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται στο 100% του επιλέξιμου κόστους.

Περιοχή εφαρμογής; το σύνολο της περιοχής παρέμβασης.

ΟΡΟΙ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Κατά την εφαρμογή της δράσης, θα τηρηθούν οι όροι και περιορισμοί του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή του Άξονα 4 του Π.Α.Α, (401/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων), όπως ισχύει κάθε φορά.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ L321

α) Για τη δράση L321-2

1. Δαπάνες εκπόνησης απαιτούμενων μελετών.
2. Δαπάνες κατασκευής κτιριακών εγκαταστάσεων.
3. Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας του έργου, όπως ισοπεδώσεις, διαμορφώσεις, συνδέσεις με δίκτυα κοινής ωφέλειας, περιφράξεις, φωτισμός, φυτεύσεις, κ.λπ.
4. Δαπάνες αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών.
5. Δαπάνες αγοράς λοιπού εξοπλισμού.
6. Αγορά ειδικών επαγγελματικών οχημάτων στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη από το είδος του έργου.

-στο **ΥΠΟΜΕΤΡΟ L 323 «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ»** οι δράσεις:

ΔΡΑΣΗ L323-1: «Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση περιοχών, όπως βελτίωση - σήμανση μονοπατιών, φυτοτεχνικές εργασίες, τεχνικά έργα μικρής κλίμακας για την προστασία του εδάφους, διαμόρφωση θέσεων θέας, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης»

Προϋπολογισμός: 50.000€, Δημόσια Δαπάνη:**50.000€** (47.500€ Κοινοτική συμμετοχή και 2.500€ Εθνική συμμετοχή)

Η δράση θα συμβάλλει στην ανάδειξη του μοναδικού φυσικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης, ώστε να γίνει περισσότερο προσιτός στους επισκέπτες των νησιών με πρωτοβουλίες για την προστασία παράκτιων περιοχών, οργανωμένων διαδρομών παρατήρησης της θαλάσσιας, της χερσαίας χλωρίδας και πανίδας και κατά προτεραιότητα των περιοχών Natura. Παράλληλα θα περιληφθούν και ενέργειες ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του τοπικού πληθυσμού και των επισκεπτών σε περιβαλλοντικά θέματα τα οποία σχετίζονται με τον πρωτογενή τομέα, με τη διαχείριση των φυσικών πόρων και των θαλάσσιων και χερσαίων οικοσυστημάτων.

Η δράση εφαρμόζεται κατά προτεραιότητα σε περιοχές Natura 2000

Δικαιούχοι είναι: ΟΤΑ, τα νομικά τους πρόσωπα και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, Επιμελητήρια με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημοσίου χαρακτήρα, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημοσίου χαρακτήρα.

Το ανώτατο συνολικό κόστος ανά επένδυση ανέρχεται σε 300.000€.

Το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται στο **100%** του επιλέξιμου κόστους.

Περιοχή εφαρμογής: το σύνολο της περιοχής παρέμβασης.

ΔΡΑΣΗ L323-2β: «Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση πολιτισμικών χαρακτηριστικών της αγροτικής υπαίθρου, τα οποία είχαν παραγωγική δραστηριότητα μόνο κατά το παρελθόν και ενισχύονται ώστε να καταστούν επισκέψιμα και επιδεικτικά (όπως μύλοι, λιοτρίβια, πατητήρια)»

Προϋπολογισμός: 66.666,67€, Δημόσια Δαπάνη: **50.000€** (47.500€ Κοινοτική συμμετοχή και 2.500€ Εθνική συμμετοχή)

Τα στοιχεία της αγροτικής κατασκευαστικής παράδοσης στη νησιώτικη ύπαιθρο (μύλοι, λιοτρίβια, πατητήρια, αποστακτήρια) μαρτυρούν την

από αιώνων προσπάθεια του δωδεκανήσιου αγρότη να ζήσει μέσα από τις πιο αντίξοες τεχνικές και οικονομικές συνθήκες. Σε ολόκληρη την περιοχή παρέμβασης υπάρχουν αξιόλογα στοιχεία της αγροτικής κληρονομιάς, που κινδυνεύουν άμεσα. Μέσω της δράσης επιδιώκεται η αποκατάσταση, ανάδειξη και προβολή τους.

Δικαιούχοι είναι: οι ΟΤΑ, τα νομικά τους πρόσωπα και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, Επιμελητήρια με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα, καθώς και φυσικά και νομικά πρόσωπα.

Το ανώτατο συνολικό κόστος ανά επένδυση ανέρχεται σε 200.000€.

Το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται στο 75% του επιλέξιμου κόστους.

Περιοχή εφαρμογής: το σύνολο της περιοχής παρέμβασης.

ΔΡΑΣΗ L323-4: «Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία - συλλογές-εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική / αγροτική / πολιτιστική κληρονομιά»

Προϋπολογισμός: 50.000€, Δημόσια Δαπάνη: 50.000€ (47.500€ Κοινοτική συμμετοχή και 2.500€ Εθνική συμμετοχή)

Μέσω της δράσης θα δημιουργηθούν σε υφιστάμενα κτίρια μουσεία, συλλογές, εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική, αγροτική, ναυτική, πολιτιστική κληρονομιά των νησιών μας, με εκθέματα όπως: παραδοσιακές ενδυμασίες, κεντήματα, υφαντά, αγροτικά εργαλεία παλαιότερων εποχών, παλιά όργανα ναυσιπλοΐας, παραδοσιακά μουσικά όργανα, γραπτά ιστορικά ή πολιτιστικά ντοκουμέντα, εκκλησιαστικά αντικείμενα κλπ. Στη δράση μπορούν επίσης να ενταχθούν καινοτομικά μουσεία, δηλαδή μουσεία που δεν επικεντρώνονται στα υλικά εκθέματα αλλά μέσω της νέας τεχνολογίας πληροφορούν τον επισκέπτη για δραστηριότητες, ασχολίες και γεγονότα που έλαβαν χώρα σε προηγούμενες περιόδους.

Προτεραιότητα θα δοθεί σε μουσεία, συλλογές, εκθετήρια που θα στεγασθούν σε κτίρια διατηρητέα ή ιδιαίτερων αρχιτεκτονικών χαρακτηριστικών.

Δικαιούχοι είναι: ΟΤΑ, τα νομικά τους πρόσωπα και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, Επιμελητήρια με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημοσίου χαρακτήρα, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα.

Το ανώτατο συνολικό κόστος ανά επένδυση ανέρχεται σε 300.000€.

Το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται στο 100% του επιλέξιμου κόστους.

Περιοχή εφαρμογής: το σύνολο της περιοχής παρέμβασης

ΔΡΑΣΗ L323-5: «Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς - στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών»

Προϋπολογισμός: 128.000€, Δημόσια Δαπάνη:96.000€ (91.200€ Κοινοτική συμμετοχή και 4.800€ Εθνική συμμετοχή)

Μέσω της δράσης θα ενισχυθούν εκδηλώσεις ανάδειξης του τοπικού πολιτισμού του κάθε νησιού με έμφαση στα μοναδικά παραδοσιακά προϊόντα και στην πλούσια γαστρονομική παράδοση των Δωδεκανήσων. Οι εκδηλώσεις αυτές μπορούν να συνδυαστούν με την τουριστική προβολή και την προσέλκυση επισκεπτών από την ευρύτερη περιοχή αλλά και από το εξωτερικό. Σημαντικό ρόλο μπορούν να διαδραματίσουν πρωτοβουλίες νέων, οι παροικίες των Δωδεκανησίων στην Ελλάδα και το εξωτερικό καθώς και σύλλογοι - φορείς γυναικών. Επίσης ενέργειες στον τομέα του πολιτισμού μπορούν να συμβάλλουν στην ενσωμάτωση ευάλωτων, στον κοινωνικό αποκλεισμό ομάδων του τοπικού πληθυσμού (περίπτωση Λέρου).

Δικαιούχοι: ΟΤΑ, τα νομικά τους πρόσωπα και άλλοι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, Επιμελητήρια με καταστατικό σκοπό την

υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημοσίου χαρακτήρα, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα.

Το ανώτατο συνολικό κόστος ανά επένδυση ανέρχεται σε 30.000€.

Το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται στο 75% του επιλέξιμου κόστους.

Περιοχή εφαρμογής: το σύνολο της περιοχής παρέμβασης

ΟΡΟΙ, ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ L323.

- Κατά την εφαρμογή όλων των δράσεων του υπομέτρου, θα τηρηθούν οι όροι και περιορισμοί του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή του Άξονα 4 του Π.Α.Α, (401/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων), όπως ισχύει κάθε φορά .

- Για τα έργα που ενισχύονται στο πλαίσιο της δράσης L323-2β πρέπει να ισχύουν τα ακόλουθα:

- Να εξασφαλίζεται η πρόσβαση σε αυτά
- Να υλοποιούνται σύμφωνα με ποιοτικά χαρακτηριστικά που συνεισφέρουν στη διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος
- Να μην αφορούν ανακατασκευή από ίχνη ή ερείπια κτισμάτων.
- να διατηρήσουν τη μη παραγωγική τους δραστηριότητα και
- να μη χρησιμοποιούνται /χρησιμοποιηθούν ως κατοικία .

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ L 323

α) Για τη Δράση L323-1:

1. Δαπάνες εκπόνησης απαιτούμενων μελετών.

2. Δαπάνες για εργασίες διαμόρφωσης υφιστάμενων μονοπατιών, θέσεων θέας – παρατήρησης και χώρων δασικής αναψυχής, φυτοτεχνικές εργασίες.

3. Δαπάνες προμήθειας εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία του έργου (όπως πινακίδες, εξοπλισμός παρατήρησης, εξοπλισμός δασικής αναψυχής)

4.Ενέργειες περιβαλλοντικής ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης: δαπάνες εισηγητών, δαπάνες σχεδιασμού και αναπαραγωγής ενημερωτικού – εκπαιδευτικού – πληροφοριακού υλικού, δαπάνες διοργάνωσης ημερίδων και άλλων εκδηλώσεων ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης, καταχωρήσεις σε τοπικά μέσα ενημέρωσης, δαπάνες μίσθωσης χώρου για την πραγματοποίηση ενημερωτικών εκδηλώσεων, δαπάνες μίσθωσης εποπτικού υλικού, εξοπλισμού για τις ανάγκες εκδηλώσεων ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης (μικροφωνικές εγκαταστάσεις, προβολείς, video κ.λπ.).

β) Για τη Δράση L323-2β:

1. Δαπάνες για μελέτες. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται το σύνολο των δαπανών για την εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών για την ολοκληρωμένη αποκατάσταση και ανάδειξη των κτισμάτων και λοιπών αρχιτεκτονικών στοιχείων. Ενδεικτικά αναφέρονται μελέτες αποτύπωσης, αρχιτεκτονικές, στατικές, ηλεκτρομηχανολογικές, διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου, μελέτες φωτισμού κ.λπ. Στην κατηγορία των μελετών εντάσσονται επίσης ειδικές μελέτες που απαιτούνται λόγω της ιδιομορφίας του έργου αποκατάστασης – προστασίας όπως εδαφοτεχνικές μελέτες (ειδικές περιπτώσεις θεμελιώσεων) κ.λπ.

2. Δαπάνες κατασκευών. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται το σύνολο των δαπανών το οποίο αφορά την εκτέλεση εργασιών, στα πλαίσια υλοποίησης της αντίστοιχης εγκεκριμένης μελέτης καθώς και οι αντίστοιχες δαπάνες επίβλεψης των εργασιών αυτών. Ενδεικτικά αναφέρονται καθαιρέσεις, αποκατάσταση στατικής επάρκειας - ενίσχυση φέροντα οργανισμού, εξωτερικές τοιχοποιίες και επιχρίσματα, αντικατάσταση στέγης, εξωτερικών κουφωμάτων, χρωματισμοί των όψεων και γενικότερα το σύνολο των εργασιών αποκατάστασης των όψεων του κτιρίου. Επίσης δαπάνες για την αποκατάσταση των εσωτερικών χώρων των κτιρίων και συγκεκριμένα αντικατάσταση δαπέδων, εσωτερικών επιχρισμάτων, εσωτερικών κουφωμάτων, εσωτερικών χρωματισμών, αντικατάσταση ηλεκτρικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων κ.λπ.

3. Δαπάνες εξοπλισμού. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες προμήθειας και αποκατάστασης – συντήρησης του εξοπλισμού

παραγωγής, προμήθειας και εγκατάστασης του αναγκαίου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού για την αναβίωση της παραδοσιακής παραγωγικής διαδικασίας, στα πλαίσια υλοποίησης της αντίστοιχης εγκεκριμένης μελέτης. Στον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό περιλαμβάνονται επίσης δαπάνες για θέρμανση – κλιματισμό.

γ) Για τη Δράση L323-4:

1. Δαπάνες εκπόνησης απαιτούμενων μελετών.
2. Δαπάνες κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως δαπάνες οικοδομικών, υδραυλικών και ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, θέρμανσης κ.λπ.
3. Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας του έργου, όπως ισοπεδώσεις, διαμορφώσεις, συνδέσεις με δίκτυα κοινής ωφέλειας, περιφράξεις, φωτισμός, φυτεύσεις, κ.λπ.
4. Δαπάνες προμήθειας καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών. Περιλαμβάνονται οι δαπάνες μεταφοράς και εγκατάστασης.
5. Δαπάνες προμήθειας λοιπού εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία του έργου.
6. Δαπάνες για έντυπο και λοιπό υλικό προβολής, καθώς και ιστοσελίδα.

στ) Για τη δράση L323-5

1. Δαπάνες σχεδιασμού, παραγωγής και διακίνησης υλικού δημοσιοποίησης και προβολής των εκδηλώσεων (φυλλάδια, αφίσες κ.α.).
2. Έξοδα δημιουργίας και καταχώρησης διαφημίσεων για την εκδήλωση σε έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ.
3. Έξοδα μίσθωσης χώρων και εξοπλισμού για την οργάνωση των εκδηλώσεων.
4. Δαπάνες διαμόρφωσης των χώρων αυτών (κινητά χωρίσματα, προθήκες, φωτισμοί, περίπτερα προβολής και πληροφόρησης κ.λπ.).
5. Αγορά εξοπλισμού και οπτικοακουστικών μέσων για τις ανάγκες των εκδηλώσεων (video, οθόνες προβολής, μηχανήματα ήχου κ.λπ.).

- 6.** Παραγωγή εκθεσιακού υλικού (μακέτες, φωτογραφήσεις κ.λπ.).
- 7.** Έρευνα / Καταγραφή πολιτιστικών, λαογραφικών και ιστορικών στοιχείων κληρονομιάς με στόχο τη διατήρηση και ανάδειξή τους.
- 8.** Έξοδα για τη συμμετοχή παραδοσιακών μουσικών, χορευτικών και θεατρικών συγκροτημάτων ή την οργάνωση πολιτιστικών δρώμενων (θέατρο, χορός, φωτογραφία κ.α.), εφόσον εντάσσονται στο πρόγραμμα των εκδηλώσεων, με την προϋπόθεση ότι το κόστος των δαπανών αυτών δεν θα υπερβαίνει το 20% του συνολικού κόστους της εκδήλωσης.
- 9.** Δαπάνες για την κατασκευή – αγορά παραδοσιακών στολών και για την κατασκευή – αγορά παραδοσιακών μουσικών οργάνων για τις ανάγκες των εκδηλώσεων αυτών.
- 10.** Δαπάνες για μικρής κλίμακας υποδομή ως προς την προμήθεια εξοπλισμού γραφείου (Η/Υ, fax, έπιπλα γραφείου – βιβλιοθήκες) μόνο από συλλογικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και με την προϋπόθεση ότι ο φορέας έχει την έδρα του (με βάση το καταστατικό του) στην περιοχή παρέμβασης του υπομέτρου και σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του συνολικού κόστους της εκδήλωσης.

ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ για όλες τις Δράσεις του Μέτρου 41

1. Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση κ.λπ.).
2. Κόστος σύνταξης φακέλου υποψηφιότητας.
3. Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του δικαιούχου.
4. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 71, παρ. 3(α) του Καν(ΕΚ) 1698/2005, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού. Για τις δράσεις ενθάρρυνσης τουριστικών δραστηριοτήτων του υπομέτρου L313 και αποκλειστικά και μόνο για κτίσματα τα οποία έχουν χαρακτηρισθεί ως παραδοσιακά και διατηρητέα είναι επιλέξιμη η αγορά ή επισκευή παλαιού εξοπλισμού και μέχρι ποσοστού **20%** του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.
6. Δαπάνες για την εκπόνηση μελετών οι οποίες δεν εφαρμόζονται κατά την υλοποίηση του έργου.
7. Λειτουργικές δαπάνες των δικαιούχων και των έργων (αμοιβές προσωπικού, αναλώσιμα κ.λπ.).
8. Δαπάνες συντήρησης των παρεμβάσεων που ενισχύονται.
9. Αγορά οχημάτων πλην των περιπτώσεων για τις οποίες γίνεται ρητή αναφορά στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπάνες.
10. Προμήθεια εξοπλισμού από χώρες εκτός Ε.Ε., εξαιρουμένων των περιπτώσεων που τεκμηριώνεται ότι δεν είναι δυνατή η προμήθεια του συγκεκριμένου εξοπλισμού από χώρες της Ε.Ε.
11. Δαπάνες προβολής και προώθησης γεωργικών προϊόντων.